

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. september 2008
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2008-150-0806
Dok.: ANS43028

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 978 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. juli 2008.

Lene Espersen

/

Barbara Bertelsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 978 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere Ritzau-telegrammerne "Sik-sak kurs i sager med EU-borgere" og "Danmark i strid med EU-ret i gøglersag" fra d. 26. juli 2008 med særligt fokus på den såkaldte "gøgler-sag" og herunder besvare:

- hvordan det kan lade sig gøre, at politiets chefanklager for København kan omgøre en dom afsagt af tre landsdomme-re, og
- om ministeren kan bekræfte, at landsretten står over politi-ets anklagere, og
- hvad ministeren vil gøre for at sikre, at de nye skærpselser af våbenloven bliver overholdt, samt
- om ministeren ikke er enig med Dansk Folkeparti i, at en udlænding der overtræder våbenloven, selvfølgelig skal ud-vises af Danmark?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

”Københavns Politi har oplyst, at man for tiden behandler 2 sager vedrørende EU-borgere, der er sigtede for overtrædelse af våbenloven ved at bære kniv på offentligt sted. I den ene sag blev den sigtede fundet i besiddelse af en butterflykniv med en bladlængde på 10,4 cm, og i den anden sag var den sigtede i besiddelse af en foldekniv med en klinge på 8 cm, der kunne fastlåses i udslået tilstand. I den første sag erkendte den sigtede sig skyldig. I den anden sag nægtede den sigtede sig skyldig, idet han har gjort gældende, at kniven er et arbejdsredskab, som han blandt andet benytter til at rense sit skæg med. Det er den sag, der har været omtalt som ”gøgler-sagen”.

Københavns Byret har i begge sager henholdsvis den 23. og 24. juli 2008 truffet bestemmelse om varetægtsfængsling af de pågældende i medfør af udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, idet retten fandt, at overtrædelsen af våbenloven måtte anses for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, således at de relevante EU-regler ikke var til hinder for udvisning. Østre Landsret stadfæstede ved kendelse af 25. juli 2008 afgørelsen vedrørende varetægtsfængsling i ”gøgler-sagen” af de af byretten anførte grunde, hvorimod den anden fængslingsafgørelse ikke har været kæret til landsretten.

I de to konkrete sager skønnede Københavns Politi umiddelbart, at de sigtede burde fremstilles i dommervagten med be-gæring om varetægtsfængsling.

Det bemærkes, at en udlænding kan varetægtsfængsles efter udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, når der er bestemte grunde til at anse varetægtsfængsling for nødvendig for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen og under eventuel appel, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan fuldbyrdes. Det er samtidig en betingelse, at udlændingen ikke har fast bopæl i Danmark, og der er begrundet mistanke om, at udlændingen har begået en lovovertrædelse, der kan medføre udvisning efter §§ 22-24 i loven.

Det er imidlertid i øjeblikket uafklaret, i hvilket omfang EU-borgere kan udvises i sager om mindre alvorlig kriminalitet. Jeg kan oplyse, at der for tiden verserer to sager for Højesteret, hvor Procesbevillingsnævnet har givet tilladelse til anke af to Østre Landsrets domme, hvor der er truffet bestemmelse om udvisning af EU-borgere, der er idømt henholdsvis 30 dages fængsel for et enkelt butikstyveri ved anvendelse af "russerpose" og en bidetang (til at fjerne alarmbrikker med), og 60 dages fængsel for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved at have tildelt en buschauffør et knytnæveslag i ansigtet og spyttet ham én gang i ansigtet. Der foreligger endvidere i retspraksis landsretsdomme, hvor der i lignende sager ikke er sket udvisning.

I de omtalte verserende våbenlovssager fra Københavns Politi forventes de sigtede, hvis de findes skyldige, idømt en straf på fængsel i 7 dage. På den baggrund og under hensyn til den foreliggende uklarhed i retspraksis skønnede chefanklageren i Københavns Politi den 25. juli 2008 i begge sager, at det var tvivlsomt, om de påsigtede forhold ville kunne danne grundlag for en udvisning og bestemte derfor, at de pågældende skulle løslades. Politiet kan altid træffe bestemmelse om løsladelse, selv om retten har truffet bestemmelse om varetægtsfængsling.

Københavns Politi har oplyst, at man har været meget opmærksom på de ændrede regler af våbenloven og retsplejeloven, der trådte i kraft den 1. juli 2008, herunder den øgede adgang til varetægtsfængsling. Da der fremover med hensyn til overtrædelser af våbenloven ved besiddelse af knive er tale om meget alvorlige retsfølger i form af ubetinget frihedsstraf, er det blandt andet besluttet, at alle sager mod udlændinge, der ikke har fast bopæl i Danmark, og som sigtes for overtrædelse af våbenloven ved besiddelse af kniv, indtil videre forelægges en politiadvokatur, udenfor kontortid for den vagthavende jurist, navnlig med henblik på at vurdere, om der bør begæres varetægtsfængsling i sagen.

Jeg kan generelt om udvisning af EU-borgere og den problemstilling, som Højesteret forventes at tage stilling til, op-

lyse, at det følger af udlændingelovens § 26, stk. 2, at en udlænding skal udvises efter § 22, nr. 4-7, og § 25, medmindre de i § 26, stk. 1, nævnte forhold taler afgørende derimod.

Efter EU-reglerne om arbejdskraftens frie bevægelighed mv. kan alene hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed retfærdiggøre begrænsninger i adgangen til indrejse og ophold inden for Fællesskabet. Dette er der taget højde for i udlændingelovens § 2, stk. 3, hvorefter reglerne om bl.a. udvisning kun finder anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, i det omfang det er foreneligt med disse regler.

I Betænkning nr. 1326/1997 om udvisning er der vedrørende disse spørgsmål anført følgende (s. 750):

”Efter udvalgets opfattelse må EF-Domstolens praksis fortolkes således, at der ved afgørelsen af, om kriminalitet begået af en udlænding, der er omfattet af EF/EØS-reglerne, skal medføre udvisning, skal foretages en konkret proportionalitetsvurdering af, om den aktuelle trussel mod den offentlige orden har en sådan styrke, at denne kan begrunde udvisning af den pågældende med den deraf følgende indskrænkning af den frie bevægelighed inden for Det Europæiske Fællesskab. Vurderingen foretages på grundlag af forholdets art og grovhed, risikoen for gentagelse ud fra forholdets karakter og den dømtes forhold i øvrigt. Det er således efter omstændighederne ikke tilstrækkeligt, at en udlænding, der er omfattet af EF/EØS-reglerne, er dømt for et kriminelt forhold. Der skal herudover foreligge en konkret trussel af en vis alvor og styrke mod den offentlige orden.”

Efter artikel 33 i Rådsdirektiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område kan der kun træffes afgørelse om udsendelse som straf eller retlig følgevirkning til en fængselsstraf, hvis betingelserne i direktivets artikel 27, 28 og 29 er opfyldt.

Direktivets bestemmelser er gennemgået i forarbejderne til lov nr. 301 af 19. april 2006 (lovforslag L 94, Folketingsåret 2005-2006), hvor det i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 48 (indsættelse af udlændingelovens § 50 b), bl.a. er anført:

”Direktivets artikel 33 skal ses i sammenhæng med direktivets artikel 27, 28 og 29.

Direktivets artikel 27 viderefører det allerede gældende princip om, at begrænsninger af den frie be-

vægelighed inden for Fællesskabet – herunder udvisning med indrejseforbud – kun er mulige af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed; der kan ikke lægges økonomiske hensyn til grund.

Foranstaltninger truffet af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og kan udelukkende begrundes i vedkommendes personlige adfærd. En tidligere straffedom kan ikke i sig selv begrunde anvendelsen af sådanne foranstaltninger, jf. direktivets artikel 27, stk. 2, 1. pkt.

Den personlige adfærd skal udgøre en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse. Begrundelser, der ikke vedrører den individuelle sag, eller som har generalpræventiv karakter, må ikke anvendes, jf. direktivets artikel 27, stk. 2, 2. pkt.

Direktivets artikel 28 har til formål at yde en øget beskyttelse mod udsendelse – herunder udvisning med indrejseforbud – idet medlemsstaterne, før de træffer en afgørelse om udsendelse for en EU-borger eller et familiemedlem til denne, skal vurdere den pågældende persons integration i samfundet på grundlag af en række kriterier, som nærmere eksemplificeres i bestemmelsen.

Efter direktivets artikel 28 skal værtsmedlemsstaten således, før den træffer afgørelse om udsendelse med begrundelse i den offentlige orden eller sikkerhed, bl.a. tage hensyn til varigheden af den pågældendes ophold på værtsmedlemsstatens område, den pågældendes alder, helbredstilstand, familiemæssige og økonomiske situation, sociale og kulturelle integration i værtsmedlemsstaten og tilknytning til hjemlandet.”

Jeg kan oplyse, at der endnu ikke er berammet domsforhandling i de to sager, som Procesbevillingsnævnet har tilladt indbragt for Højesteret.

Jeg forventer, at Højesterets domme i de to sager skaber en vis klarhed for så vidt angår behandlingen af sager vedrørende udvisning af EU-borgere, hvor der er idømt en fængselsstraf af kortere varighed. Det følger imidlertid af de regler, der danner det retlige grundlag for bedømmelsen af udvisningsspørgsmålet, at der altid i den enkelte sag skal foretages en konkret, til dels skønsmæssig vurdering, af de særlige om-

stændigheder i sagen, herunder af tiltaltes personlige forhold.”